

Simon Caspers

Destiny

2019

THOMAS RAP

AMSTERDAM

Copyright © 2019 Simon Caspers
Omslagontwerp Moker Ontwerp
Foto auteurs Merlijn Doomernik
Vormgeving binnenwerk Adriaan de Jonge
Druk Bariet Ten Brink, Meppel
ISBN 978 94 004 0193 8
NUR 301

thomasrap.nl

I

Alles ziet er nog net zo uit als de vorige keer, en de keer daarvoor, en die andere, spaarzame keren dat ik de afgelopen jaren mijn SEAT hier onder de carport schoof en het grindpad op stapte, en tegelijkertijd is niets meer hetzelfde. Mijn zus is dood. Sabine. Sabine. Sabine. Ik heb de hele rit alleen maar haar naam gedacht.

Ik stap uit en laat het portier voorzichtig dichtvallen. Als ze maar niet naar buiten komen, ik heb nog even nodig, nog een moment voordat het gaat beginnen. Binnen brandt licht, ook op de zolderverdieping, achter de dubbele dakkapel waar vroeger onze kamers waren, links die van mij, rechts die van haar. Eerst sliep ik daar alleen, en ik weet nog dat er op een dag een gipsen wandje werd geplaatst, en dat Sabine toen naar boven verhuisde en haar bed precies aan de andere kant van het muurtje neerzette. Ik weet nog dat ik soms uit mijn dakkapel hing om een beertje water door haar open raam naar binnen te gooien, haar vrolijke gegil dat meteen daarna klonk, en dat we allebei aan onze eigen kant in bed lagen terwijl pa en ma tekeergingen en ik haar er met een soort codetaal van klop-

jes van probeerde te overtuigen dat dit normaal was, dat ze zich geen zorgen hoefde te maken. Ik weet niet of zij het wel geloofde.

Heel even nog, diep ademhalen en nergens aan denken. Als ik nu weer in mijn auto stap en wegrijd, is het net alsof er niks gebeurd is. Hoe lang zou ik dat kunnen volhouden? Een uur, een dag? Ik kan naar haar flat rijden en op de galerij gaan zitten en wie weet komt ze dan vanzelf ineens opdagen, lachend, in dat leren jack dat ze altijd droeg. Ik kijk nog eens omhoog langs de gevel, en weer omlaag, er beweegt een schaduw achter de luxaflex van het keukenraam. Even later verschijnt de gestalte in de gang, gaat de voordeur open en komt mijn moeder naar buiten. Ze trippelt op blote voeten over het grind en nog voordat ik een stap in haar richting kan zetten vliegt ze me om de hals, klampt zich aan mij vast en drukt haar hoofd in mijn schouder. Ze maakt geen geluid, maar ik voel dat ze huilt.

‘Kom maar naar binnen, je wordt ziek op blote voeten.’

Bij elke pas voelt het alsof ik ga vallen, maar mijn benen weten blijkbaar wat ze moeten doen, ze dragen me door de gang, achter mijn moeder aan.

Binnen zit mijn pa aan de keukentafel, achter een verzameling plastic bakken waar damp uit opstijgt en een soort flatgebouw van kroepoek. Destiny zit naast hem, ze is heel anders dan ik me herinner, maar ik weet niet precies op welke manier.

Mijn moeder verdwijnt in de keuken, draait een kraan open, rommelt wat met glazen. ‘Hij heeft Chinees gehaald,’ klinkt er vanuit de keuken. Mijn pa komt overeind vanachter zijn muur van eten.

‘Oom Diederik, jongen. Kom eens hier.’ Hij spreidt zijn

armen, zet twee grote passen en grijpt me vast, hij drukt zich hard tegen me aan, ik voel de warmte van zijn buik door zijn overhemd heen, hij slaat me op mijn rug.

‘Godsamme, jongen. Ons Bientje. Zomaar weg. Pats. Hop.’

‘Ja,’ zeg ik. ‘Ik snap er ook niks van.’

Ik maak me behoedzaam los uit zijn armen, neem plaats op de stoel naast Destiny en omhels haar ook.

‘Meisje, toch,’ zeg ik.

Ze kijkt naar het bordje met rijst en vlees dat voor haar staat. Haar laatste verjaardag heb ik gemist, ze is zes, geloof ik. Ik weet nog dat ze geboren werd, en dat ik er toen ook niet was, ik zat in Roemenië, waar ik een paar graveltoernooien afwerkte, zonder succes.

‘Ik dacht,’ zegt mijn pa, ‘ik dacht, we moeten bij elkaar zijn. Vooral nu.’

‘Ja.’

‘Er is trouwens eten. Ook voor jou, natuurlijk.’ Hij maakt een gebaar in de richting van de uitgestalde plastic bakjes.

‘Wie kan er nou aan eten denken?’ Mijn moeder is achter ons langs geslopen en op de bank in de woonkamer gaan zitten, ze heeft haar kin op haar borst en haar ogen gesloten, en schudt heel langzaam haar hoofd.

‘Margreet...’ Mijn vader kijkt me aan en haalt zijn schouders op. Dan knielt hij bij Destiny. ‘Jouw moeder,’ zegt hij. ‘Jouw moeder, dat was de vrolijkste meid die ik ooit heb gezien. Ga je dat nooit vergeten?’

Destiny zegt niets. Ze kijkt eerst hem aan, en dan mij. Ze heeft misschien wel geen idee wie ik ben. Haar moeder is dood. Haar opa heeft een weekvoorraad Chinees op tafel uitgesteld en haar oma zit zoals ze al haar hele leven doet, doodstil op de bank.

‘Hoi Destiny, ik ben ome Diederik, weet je nog?’ Mijn stem slaat twee keer over.

Ze knikt.

Ik slik. ‘Heb je honger?’ vraag ik. Het is het enige wat ik kan bedenken om niet in tranen uit te barsten.

Mijn vader is weer aan tafel gaan zitten en schuift wat bakken heen en weer. Destiny en ik volgen zijn handen. Zonder van tafel op te kijken, zegt hij: ‘We plukken die hufter die dit gedaan heeft helemaal kaal...’

‘Evert.’ Ik hoor mijn moeder huilen en ik denk aan Sabine, wij allebei onder de deken achter ons wandje, en wat een geruststelling het was om dat te weten.

‘Ik zie het de hele tijd voor me. Dat je over straat loopt, oversteekt en dat zo’n vent, apestoned natuurlijk, want zo zijn ze daar in die buurt, ik snap nog steeds niet dat ze per se daar moest gaan wonen—’

‘Pa, alsjeblieft.’ Ik duw mijn handen op Destiny’s oren.

‘Nee, laat me even – dat zo’n vent je benen onder je vandaan rijdt.’ Hij slaat met een hand op zijn bovenbeen. ‘Dus we plukken hem helemaal kaal, of jullie het nou willen horen of niet.’

‘Dat meisje is een wees,’ zegt mijn moeder.

Destiny’s ogen vallen telkens dicht, ze had allang in bed moeten liggen. Ik haal mijn handen van haar oren. Zodra ik haar voorzichtig optil, slaat ze haar armen om mijn nek, haar lichaam verslapt direct. Ze is warm, haar adem slaat tegen mijn pols. Ik voel het verdriet weer omhoog kruipen vanuit mijn buik, alsof ik iets verkeerd heb gegeten.

Ik duik de gang in met het meisje in mijn armen, beklim de twee trappen naar de zolder. Als ik mijn kamer in stap,

struikel ik over het roeiapparaat dat daar tegenwoordig
blijkbaar staat.

‘Godverdomme,’ zeg ik. En nog eens: ‘Godverdomme.’
Ik heb zin om dat hele roeiapparaat op te tillen en de trap
af te smijten, om dat kloteding door een raam te gooien,
het bed erachteraan en dan in mijn SEAT te stappen en
heel hard over de A1 naar huis te knallen.

‘Je mag geen godverdomme zeggen.’

‘Vanavond wel. Godverdómmme.’

Ze giechelt. Ik laat haar op het bed glijden, het is niet op-
gemaakt, maar daar trekt ze zich niets van aan. Ze krult
zich op als een garnaal en het lijkt erop dat ze meteen in
slaap valt. Aan het voeteneind ligt een deken, zonder over-
trek, die leg ik maar zo’n beetje over haar heen. Ik trek
haar schoenen uit en zet ze aan het voeteneinde.

Zonder te kijken vind ik de schakelaar van het bedlamp-
je, en ik ga naast Destiny op de rand van het bed zitten.
Aan de muur hangen twee posters. Een van André Agassi,
lange manen en fluorescerende kleding, en een van een
jachtluipaard dat over de savanne jaagt, vier poten van de
grond, op topsnelheid, ongekende atletische souplesse.
Daarvoor een kast met al mijn bekers, ik zie zelfs vanaf
hier het stof. Ik weet nog dat ik op een gegeven moment
alle tweede prijzen weg moest doen omdat het anders niet
paste.

Ik luister naar haar ademhaling.

Beneden gaat er muziek aan, een paar akkoorden van
een elektrische gitaar.

‘Alsjeblieft even geen muziek, Evert. Alsjeblieft, mag het
stil zijn?’

De muziek speelt door, de drum valt in. Dan plots weer
stil.

‘Jezus, Margreet, dat is mijn nummer. Dat is het nummer van Bien en mij.’

‘Ik kan dit niet,’ hoor ik mijn moeder zeggen. ‘Ik kan dit niet, het is te veel.’

Ik sta op om de slaapkamerdeur dicht te doen.

‘Oom Diederik?’ Destiny ligt opgekruld onder haar dekentje, maar haar ogen zijn open. ‘Wie gaat er sneller, een cheetah of een tennisbal?’

‘Een tennisbal.’

‘Echt?’

‘Ja. Als je hem goed raakt, dan gaat die veel harder.’

‘Jij kan toch het hardst slaan van de wereld?’

‘Wie zegt dat?’

Ze zegt niks meer. Haar ogen zijn dicht. Ik ga nog even op de rand van het bed zitten en scroll door mijn mobiel op zoek naar berichtjes van Sabine. Het laatste is vier maanden oud. *Dank je wel voor het sjouwen*, staat er. Ze had een nieuwe koelkast en kreeg dat rotding niet naar boven. Ze had de verkoper zover gekregen dat hij hem voor haar achter in de auto had getild, maar thuis kreeg ze hem er niet uit en ze durfde het niet aan haar buurmannen te vragen omdat ‘hier alleen maar smeerlappen wonen, die denken meteen dat ik wat van ze wil’. Zo praatte ze.

Ik had hem in één ruk door uit de auto de lift in gelopen en zo in de keuken gezet. Klusje van niks. Toen hadden we nog even op het balkon gestaan terwijl zij een sigaret rookte, en toen moest ze Destiny van school halen. Ik was vergeten dat ze al op school zat. Bien liet me een foto van haar zien. Volgens mij heb ik haar niet eens een zoen gegeven toen ik weer wegging. Het laatste berichtje dat ik haar schreef was *Geen probleem*.

Ze rollen de kist op een soort stewardessentrolley over het grindpad. Mijn moeder loopt er pal achter, haar hoofd gebogen, ondersteund door een paar vriendinnen van Sabine. Achter me heeft mijn vader een praatje aangeknoopt met een van de vriendinnen die net een toespraak hield. Ik ken haar niet, ik ken eigenlijk niemand van de vriendinnen van Sabine. Ze dragen grote oorbellen en strakke shirts. Meer voetbal dan tennis, zeg maar. Zo zag Sabine er ook uit, maar bij je eigen zus heb je blijkbaar niet door hoe stoer en sexy dat is.

De speech ging vooral over wilde avonturen. Vakanties, uitgaan, tatoeages laten zetten. Sabine was best wild. Dat wist ik misschien ook wel – als je op je twintigste zwanger wordt van een onenightstand, dan ben je wild – maar ik had er nog nooit echt bij stilgestaan. Wat heb ik veel gemist. Van Sabine, van het leven. Waar was ik toen zij en haar vriendinnen van donderdag tot en met zondag alle feesten in de Randstad afgingen? In Amerika volgens mij, keihard trainen, werken aan mijn baselinespel, twee jaar lang. En ruzie krijgen met trainers die mijn manier van

werken niet begrepen. In de laatste maanden dat ik op die campus in Georgetown zat, voordat ik de tour ging doen, belde ze me om te vertellen dat ze zwanger was. Ze deed er super vrolijk over, alsof het iets kleins was. Alsof ze een kat had gekocht.

Nu loopt Destiny naast me. Sabine was haar moeder, zij zorgde voor dit meisje. Een paar van haar vriendinnen lopen arm in arm. Ik zou wel met ze willen praten. Zouden ze weten wie ik ben? Geen idee wat Sabine over haar grote broer vertelde aan die meiden, geen idee waar vriendinnen het met elkaar over hebben.

Blijkbaar heeft mijn vader net iets grappigs gezegd, want hij en de vriendin van Sabine beginnen te grinniken. Overal om me heen zijn mensen zachtjes aan het praten. Ze halen herinneringen op. Toen we de dag na het ongeluk alles aan het regelen waren met de vrouw van de begrafenisonderneming, vroeg ze wie van ons iets zou willen zeggen tijdens de dienst. Niemand keek elkaar aan. Mijn vader zei als eerste iets, dat hij bang was dat hij overmand zou worden door emoties. Daarna verdween hij richting wc. Mijn moeder schudde alleen maar met haar hoofd, ze mompelde steeds 'ik kan niet meer'. De vrouw van de begrafenisonderneming knikte begripvol. En ik keek maar zo'n beetje naar de grond. Ik dacht alleen maar aan al die keren dat ik haar had moeten bellen, gewoon, om iets af te spreken. En dat ik dat niet had gedaan. Dat de meeste herinneringen die ik aan haar had maar tot mijn tiende liepen, tot vlak voordat ik bij de bond ging, en Sabine al lag te slapen als ik 's avonds laat na weer een training thuiskwam. 'Ik kan anders ook namens u iets over Sabine vertellen,' zei die vrouw toen. 'Dat is niet ongebruikelijk.' Mijn vader kwam net weer binnenlopen, en terwijl hij zijn overhemd

in zijn broek stond te proppen, bromde hij dat dat een perfect idee was.

Destiny begint aan mijn been te hangen.

‘Ik verveel me.’

Een paar mensen lachen vertederd, maar niemand zegt iets.

‘Mag ik ergens spelen?’

Ik pak haar hand en in het allertraagste tempo lopen we achter de kist aan.

Uiteindelijk heeft die vrouw dus wat gezegd. Waar Sabine op school had gezeten, dat het een vrolijk kind was en dat ze onverwachts een trotse moeder werd. Dat was het alweer.

‘Oom Diederik, ik wil wat leuks doe-hoen.’ Destiny trekt zowat mijn broek naar beneden.

‘We zijn nog niet klaar.’

‘Wanneer is het dan klaar?’

‘Hierna.’

‘Wat is hierna?’

‘Als de kist in de grond is.’

Opeens blijft ze stilstaan.

‘Ik wil de kist niet in de grond stoppen.’

De hele optocht staat stil, behalve de mannen met de kist, die schuifelen verder.

‘Ik wil de kist mee naar huis.’

Mijn vader heeft een vlekje op zijn overhemd gevonden dat hij met wat spuug probeert weg te poetsen, hij heeft er al zijn aandacht bij nodig. Mijn moeder staart in de verte.

‘Ik wil naar huis met mama.’

‘Dat kan niet, Destiny.’

‘Jawel.’

‘Nee, we gaan mama begraven.’

‘Dan wil ik ook begraven worden.’

De tranen branden achter mijn ogen, maar ik wil niet instorten waar zij bij is.

‘Dat kan niet, Destiny.’

‘Waarom niet?’

‘Dan ga je dood.’

‘Dan wil ik dood.’

‘Dat kan ook niet.’

‘Waarom niet?’

Ja, waarom niet? Die hele begrafenisstoet staat ons een beetje schaaпachtig aan te kijken. Ze zouden wel even een handje kunnen helpen. Er is hier toch wel iemand die zelf kinderen heeft?

‘We moeten mama begraven, niemand vindt dat leuk, maar het moet. Zo gaat het. Zo gaat het gewoon.’

‘Nee.’

‘Wat wil je dan?’

‘Niks.’

De vrouw van de begrafenisonderneming komt naar ons toe.

‘Kan ik helpen?’

‘Ik weet niet... Ze wil niet.’

De vrouw kijkt naar Destiny. ‘Wil jij zo een paar mooie bloemblaadjes aan je moeder geven?’

Destiny knikt.

‘Als je met me mee naar voren loopt, dan leiden wij de stoet en dan mag jij als eerste een bloem meegeven aan je moeder. En dan drinken we een glaasje limonade. Lust je limonade?’

Destiny knikt weer. De vrouw van de begrafenisonder-

neming steekt een hand uit, Destiny pakt haar vast en loopt met een heel plechtig gezicht naar de kist.

Iedereen komt weer in beweging. Ik loop alleen. Ik had iemand uit moeten nodigen. Dat had die vrouw van de begrafenisonderneming ook nog gezegd, maar ik kon niemand verzinnen.

Aan het einde van het gravenstraatje, of hoe je dat ook noemt, is een gat in de grond. Daarna nog een strook groen, waar de komende tijd nog plek is voor een mannetje of twintig. Er ligt een berg aarde op gepaste afstand, de graafmachine hebben ze erachter proberen te verstoppert. Als wij straks weg zijn, legt dat ding er binnen vijf minuten zand overheen. En dan is Sabine echt dood.

Destiny heeft een mandje met bloemblaadjes vast. Ze heeft haar handen stijf om het hengsel geklemd. De vrouw van de begrafenisonderneming staat als een standbeeld naast haar. Ik ga achter ze staan. De mannen die net nog het karretje duwden, tillen nu de kist eraf en hangen hem in een soort lift die haar straks naar beneden gaat laten zakken. Helemaal automatisch.

Mijn moeder komt naast me staan. Gelukkig. Ik pak haar hand vast en ze begint te huilen. 'Ik wil dat Evert komt, waar is Evert?' Ik sla een arm om haar heen, maar daar probeert ze onder vandaan te komen. Ze struikelt, ze komt op handen en knieën in het zand terecht. Ze probeert zichzelf omhoog te duwen in haar nauwsluitende kokerrok, ze lijkt wel tachtig. Ik wil haar vastpakken, maar ze duwt me telkens weg. 'Evert. Evert.'

Mijn pa schuift zo behoedzaam mogelijk tussen de mensen door op weg naar mijn snikkende moeder. Hij neemt haar van me over. En zo staan we alle vier vooraan, pal voor Sabine die in haar kist boven het gat hangt. Ik pak

Destiny bij haar schouders, druk haar tegen mijn buik aan. Ik zou de kist open willen trekken om Sabine nog een kus te geven.

‘Niemand van ons heeft iets gezegd,’ klinkt het tussen de snikken van mijn moeder door.

Mijn vader doet net alsof hij haar niet heeft verstaan.

‘Dit is toch geen familie? Niemand van ons heeft iets gezegd.’

Nu kan mijn vader niet meer doen alsof hij haar niet heeft verstaan. Zelfs de mensen van de begrafenis na ons die aan de rand van de begraafplaats staan te wachten hebben het kunnen horen.

De vrouw van de begrafenisonderneming draait zich om, als ze mij het woord gaat geven duw ik haar dat graf in.

‘Het spijt me verschrikkelijk, maar we moeten echt door,’ zegt ze.

Mijn pa probeert zo ongeloofelijk hard niet te huilen dat het lijkt of hij stikt. Mijn moeder houdt haar lippen stijf op elkaar en haar gezicht naar de grond. Destiny draait zich nu ook om.

‘We moeten iets zeggen. We moeten iets tegen mama zeggen.’

Ik draai me om en met één grote stap ga ik naast de kist staan, alle gasten tegenover me, iedereen wacht tot ik iets ga doen. Mijn schoenen zijn nieuw. Ik had helemaal geen leren schoenen, dus die ben ik gisteren nog gaan halen. Aan de neuzen kleeft wat zand, er zit een blaas aan de zijkant van mijn kleine teen. Ik denk aan Sabine, die verkleed als Michael Jackson een dans doet bij de maandsluiting op school. En hoe goed ze was. Het was echt knap. Ik was zo trots op haar. Dat wil ik vertellen, maar ik krijg geen lucht, ik huil.

Destiny grijpt mijn broek vast. ‘Gaan wij samen wat zeggen, oom Diederik?’

Ze kijkt naar me op, precies dezelfde ogen als Sabine. Ze laat mijn been los en pakt mijn hand.

Ik kijk omhoog, naar de lucht, achter de kale takken is de hemel helemaal blauw.

‘Dag lieve mama, jammer dat we je moeten begraven.’

Ze knijpt in mijn hand, het lukt me om wat lucht binnen te krijgen.

‘Dag lieve Bientje, ik mis je.’ Dat komt er uit mijn mond.

Destiny grijpt in de mand en gooit een hand bloemblaadjes op de kist. De vrouw van de begrafenisonderneming drukt op een afstandsbediening en de kist zakt langzaam het gat in. Destiny gooit nog meer blaadjes, ze schudt de hele mand leeg nog voordat de kist zijn diepste punt heeft bereikt.

Dan loopt ze weg, ik loop achter haar aan. De vrouw van de begrafenisonderneming haalt ons op een drafje in.

Ze hijgt een beetje. ‘Ik raad u aan om nog even snel een broodje te eten voor de condoleance begint.’

Iedereen omhelst ons. Ook mensen die ik nog nooit heb gezien. Als de hele stoet geweest is, komt mijn pa heel dicht bij me staan, hij peutert met zijn tong een stukje van een wit bolletje uit zijn kies en legt een hand op mijn schouder. ‘Mam en ik gaan op huis aan, ze is echt helemaal kapot. En ik kan ook wel een dutje gebruiken.’

Ik ben ook kapot. Misschien kan ik een van Biens vriendinnen vragen om met me mee te gaan, de bank is groot genoeg, we kunnen een film kijken of zomaar wat praten, ze kan me over Bien vertellen, er is zoveel dat ik niet weet.

Mijn pa duwt een paar briefjes van vijftig in mijn hand,

en een sleutel. ‘Zou jij misschien een paar dagen voor die kleine rakker kunnen zorgen?’

‘Waar is die sleutel van?’

‘Die is van Bientjes huis, dan kunnen jullie wat spullen van die kleine ophalen. Even kijken hoe het verder gaat allemaal. Je moeder zit heel slecht nu, hoofdpijn en zo, dat is voor niemand leuk. Ik moet ook weer aan de bak met de zaak.’

We knikken allebei. Ik moet dinsdag lesgeven. Op een tennisbaan staan, aanwijzingen geven. Ik kan me er helemaal niks bij voorstellen.

‘En jij hebt een kamertje, toch? Toen ik dat huis kocht, zaten er in ieder geval twee slaapkamers in.’

‘Je hebt het niet gekocht, je hebt eraan meebetaald.’

Hij omhelst me, drukt me keihard tegen zich aan. ‘Als je iets extra’s nodig hebt laat je het weten, hè?’

Dan loopt hij naar Destiny toe, tilt haar op en zwaait haar door de lucht. Als hij haar heeft neergezet wijst hij naar mij. Destiny knikt. Mijn moeder heeft een regenjack aangetrokken en zo hoog dichtgeritst dat je haar mond niet meer ziet. Ze wacht tot mijn vader haar voor zich uit naar buiten leidt. Alleen Destiny, de vrouw van de begrafenisonderneming en ik staan nog in het zaaltje. Ik heb een droge bek van al die koffie. Destiny heeft een stuk cake in haar handen en kijkt me aan.

‘Ik wil al mijn kleren mee naar jou, anders ga ik niet.’

‘Prima.’

‘En mijn dekbed ook en vanavond mogen we kip en morgen ook.’

Ik vind het allemaal best. Zolang zij maar zegt wat ik moet doen.